

Droży Rodzice,

poniżej zamieszczam kolejne propozycje ćwiczeń i zabaw rozwijających mowę dziecka.

Zachęcam do skorzystania z nich!

W razie pytań, proszę o kontakt mailowy: a.rodacka@p2.laziska.pl

Pozdrawiam, Anna Rodacka

Pan Języczek robi wiosenne porządki - opowiadanie logopedyczne usprawniające prace języka, warg, policzków

Gimnastykę narządów mowy warto wykonywać siedząc naprzeciwko dziecka (np. na dywanie). Każdy z uczestników zabawy powinien mieć małe lusterko. Można również siedzieć razem przed dużym lustrem. Ważne, aby dziecko próbowało naśladować pracę artykulatorów za osobą dorosłą, bądź starszym rodzeństwem. Pomocna tu będzie możliwość skontrolowania swoich ruchów w lusterku.

Pan Języczek, który mieszka u każdego w buzi, rozejrzył się po swoim mieszkaniu (przesuwamy językiem po podniebieniu górnym, wewnętrznych ścianach policzków, podniebieniu dolnym). Zauważył duży bałagan. Postanowił posprzątać. Zaczął od odkurzania sufitu (przesuwamy czubkiem języka od przodu do tyłu jamy ustnej po podniebieniu górnym). Potem Pan Języczek zdjął firanki (liczymy czubkiem języka górne zęby). Następnie włożył je do pralki. Pralka rozpoczęła pranie firan (wykonujemy motorek wargami), a po chwili ich płukanie („przepychamy” powietrze wewnątrz jamy ustnej z jednego do drugiego policzka). Pan Języczek zabrał się za odkurzanie ścian (przesuwamy czubkiem języka po wewnętrznej stronie policzków). Potem odkurzył i umył podłogę (przesuwamy językiem po podniebieniu dolnym w okolicach łuku zębowego). Rozwiesił wyprane firany (ponownie liczymy językiem górne zęby). Pan Języczek skończył swoją pracę. Jeszcze raz rozejrzył się po mieszkaniu (przesuwamy językiem po wewnętrznej stronie górnych i dolnych zębów), był bardzo zadowolony z wykonanej pracy. Wszędzie widać było porządek. Pan Języczek szeroko się uśmiechnął (rozciągamy usta szeroko). Wyjrzał jeszcze ze swojego mieszkania (przesuwamy czubkiem języka od jednego do drugiego kącika ust). Na podwórku słychać było śpiew ptaków (próbujemy gwizdać naśladując głosy ptaków).

Co to za zwierze? – zagadki rozwijające percepcję słuchową, w tym uwagę słuchową, umiejętność rozpoznawania i nazywania odgłosów

Zagadki do odtworzenia na stronie <https://bajki-zasypianki.pl/zabawa-glosy-zwierzat/>

Zagadki w wersji dla młodszych i starszych dzieci.

Zagadki można wykorzystać również do ćwiczeń pamięci słuchowej, tak potrzebnej do uważnego słuchania – odtwarzamy dziecku początkowo 2, 3 dźwięki, prosząc o zapamiętanie kolejności i wymienienie przez dziecko odgłosów, które słyszało. Następnie zwiększamy ilość do 4, 5, jeśli dziecko zapamiętuje do 6 i więcej odgłosów.

Wiersz *Ko, ko, ko, kwa, kwa, kwa, kto mój języka zna?* (aut. Ewy Stadtmuller) – zabawa artykulacyjna stymulująca mowę czynną; propozycja dla dzieci, u których mowa rozwija się wolniej

Czytamy dziecku tekst wiersza, zachęcając do aktywnego uzupełniania jego treści.

*Jestem mały poliglota,
bo rozumiem psa i kota,
ptasi język dobrze znam,
zaraz udowodnię wam.*

*Kotek miskę mleka miał.
Pyszne było – miauknął:*

..... .

*Piesek też by pewnie chciał.
Szczeka głośno:*

.....,,

*Małej myszce ser się śni.
Piszczy cicho:*

.....,,

*Kurka zniosła jajek sto.
Gdacze o tym:*

.....,,

*Kaczka śliczne piórka ma.
Kwacze dumnie:*

.....,,

*Nad jeziorem żabek tłum
kumka sobie:*

.....,,

*Jak to dobrze kumie, kumie,
że ktoś po żabiemu umie.*

Ćwiczenia z czasownikami, rozwijanie słownika dziecka, ćwiczenia budowy zdania - propozycja szczególnie dla dzieci, u których mowa rozwija się wolniej

Załącznik nr 1 – ćwiczenia z czasownikami

Propozycje ćwiczeń:

- drukujemy dwa egzemplarze obrazków przedstawiających czynności; bawimy się z dzieckiem w **wyszukiwanie takich samych obrazków** (początkowo rozkładamy przed dzieckiem 2, 3 różne obrazki); 1) trzymamy w ręce obrazek wycięty z drugiego egzemplarza, nazywamy go, budując proste zdanie np. *Ewa je*; 2) pytamy dziecko *Gdzie jest taki sam obrazek? Gdzie taki sam?* - dziecko odnajduje obrazek; 3) pytamy *Co robi Ewa?*, dziecko próbuje odpowiadać pokazując gestem, czy wyrażeniem dźwiękonaśladowczym np. *am, am*, bądź słowem *je*; 4) powtarzamy wypowiedź dziecka, dając prawidłowy wzór budowy zdania, mówimy *Ewa je*;

- potrzebne będą dwa egzemplarze obrazków (jedną planszę zostawiamy, obrazki z drugiej planszy wycinamy), **zabawa typu lotto obrazkowe**- dziecko losuje obrazek z pudełka/ woreczka, wyszukuje taki sam obrazek i układa na planszy; jednocześnie ćwiczymy budowę zdania; zadajemy pytania dziecku, np. *Co robi Ewa?*, zachęcamy do odpowiedzi, powtarzamy wypowiedź dziecka, dając prawidłowy wzór;

- **zabawa typu kalambury**, losujemy z pudełka/ woreczka obrazek, kolejno pokazujemy czynność ruchami ciała, dziecko ma za zadanie odgadnąć *Co robi mama/ tata?*, może próbować odpowiedzieć, gestem, wyrażeniem, słowem, zdaniem, ale i poprzez wskazanie obrazka; rolę można zamienić dziecko pokazuje – rodzic odgaduje;

- jeśli dziecko jest na etapie wyrazu, prób łączenia wyrazów w zdanie, możemy zadawać pytania do obrazków, np. *Co robi Ewa? Kto je? Co je?* – **rozwijając w ten sposób budowę zdania o dopełnienie**, np. *Ewa je zupę*.

Logopedyczne kółko i krzyżyk, utrwalanie wymowy wyrazów z głoską sz

Załącznik nr 2 – kółko i krzyżyk, głoska sz

Załącznik zawiera 9 kart z 6 planszami do gry w kółko i krzyżyk z materiałem obrazkowym i językowym z głoską *sz* w wyrazach oraz karty obrazkowe do wycięcia. Symbole kółek i krzyżyków zastępujemy pionkami zrobionymi np. z nakrętek w dwóch kolorach. Każdy z graczy nazywa obrazek umieszczony na wybranym polu i kładzie na nim swój krążek. Wygrywa osoba, która pierwsza zdoła ułożyć swoje krążki w pionie, poziomie lub po skosie. Gra powstała na podstawie pomysłu Anny Grzegory z Logofile. Zaczerpnięta z printoteka.pl .

Najtrudniejsza głoska r w mowie dziecięcej – ćwiczenia przygotowujące do prawidłowej wymowy r

Filmik warty obejrzenia, link poniżej:

<https://www.youtube.com/watch?v=EDraMiZB8GI>

Ćwiczenia autokontroli słuchowej, utrwalające prawidłową wymowę ćwiczonych głosek w mowie spontanicznej dziecka

Podczas zabawy warto wykorzystać pluszaki, pacynki, bądź wykonywać gesty – określone ruchy dłonią i palcami (królik- palce wskazujący i środkowy jednej dłoni ruszają się, naśladując w ten sposób uszy królika/ zająca; wrona- palce drugiej dłoni ułożone na kształt dziobu, ruszają się, tak jak dziób ptaka).

Wypowiadamy tekst rymowanki, wykorzystując pluszaki/ pacynki, bądź wykonując gesty:

*To jest królik, a to wrona,
powie on i powie ona,
pokaż, kto powiedział dobrze?*

np. kosyk – koszyk, dziecko wskazuje na wronę, powtarza wyraz prawidłowo.

Ćwiczymy z głoskami, które dziecko utrwała w mowie.

Rozwijanie słownika dziecka (tworzenie kategorii pojęć). Ćwiczenie angażujące pamięć, myślenie i mowę dziecka.

Zadanie polega na dokończeniu zdań (zaczepnięte z *Terapia zaburzeń mowy*, aut. Barbary Wiśniewskiej):

1. Sok, herbata, kawa, woda to (napoje).
2. Pies, kot, mysz, słoń to (zwierzęta).
3. Kubek, talerz, dzbanek to ... (naczynia).
4. Sukienka, spodnie, sweter, kurtka to ... (ubrania).
5. Miś, lala, klocki, skakanka to ... (zabawki).
6. Samochód, statek, pociąg, samolot to ... (pojazdy).
7. Tulipan, róża, narcyz to... (kwiaty).
8. Pan, pani, dziewczynka, chłopiec to ... (ludzie).
9. Kapie, kalosze, adidas to ... (buty).
10. Noga, ręka, głowa, szyja to ... (części ciała).
11. Biurko, szafa, łóżko, stół to ... (meble).
12. Jabłka, wiśnie, śliwki to ... (owoce), itp.